

ANUL IV. = No. 4
15 Dec. 1927.

«Vom lovi deopotrivă în străinul parazit
și în românul necinstit și înstrăinat!»

INFRĂȚIREA ROMÂNĂSCĂ

Organul central al «Ligii Apărării Naționale Creștine»

CUPRINSUL :

- Dr. Titus Mălai: Cristos se naste
I. C. Cănuțanu: Cum s'a aplicat reforma agrară
în țara Moșilor (Raportul dlui V. Bălășescu,
procuror la Inalta Curte de Casație și Justiție.
Ion Zelea-Codreanu: „Sinucigașii”-politici.
General Tarnoschi: O punere la punct.
Ion Dp.: Congresul studențesc.
Dr. Ștefan Oniga: Într'o chestiune personală.
Audax: Inconștiență românească și perfidie iudaică.
Dr. Romulus Damian: Noi și Ungurii față de Jidani.
Din străduințele noastre de reorganizare
Informațiuni: Interne și externe.

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

CRISTOS SE NAȘTE

Cu 19 veacuri în urmă la Viflaim se naște Cristos. Firicel de muștar, mai mic decât toate scunțele, se naște prunc nealintat de un anturaj princiar, decât doar de mâna fiicirenică a Mamei sale sfinte, Precurata. Nu în palat de fildeș și marmoră, ci în iesle aspră, încălzit doar de caldul suflării unor animale purtate de instinct. Nu în sunet de goarnă și în bubuit de tunuri, ca fii de regi, ci într-o atmosferă sub diva stăpânită de imnurile celeste ale ființelor nevăzute, armate fără de număr ale Îngerilor...

E ziua de Crăciun. Cristos, în scutece nepretențioase își face intrarea în istorie. În istoria pe care El o cârmuește cu dumnezeesc meșteșug, dela începutul ei, după planul construit din veșnicie, în Intelectul fără hotărnicire al eternului Atoateștăpânitor.

Ce punct de strălucire peste veacuri... Galileanul prinde cu mâna sigură frânele istoriei. Zgudue din temelii tot trecutul și pune baze noi pentru o cultură nouă, a spiritualității, mai forte și mai bogată decât toate civilizațiile calde, babiloneană, egipteană, elină și romană, prea învecinate cu brutalitatea naturii golașe. Oprește locului pe o clipită istoria omnirii, îi dă o nouă îndrumare, cu puterea de vrajă a brațului său dumnezeesc, și prin confirmarea dumnezeirii sale pleacă veacurile să se înșire în cursul lor neîncetat sub numele de istoria universală de după Cristos. Nici că se putea o distrugere mai clasică, vorba lui *Döllinger*: „aceasta este cea mai fericită împărțire a istoriei“... Nou născutul Isus se dovedește „piatra din capul unghiului“ — summus lapis angularis, pe care se clădește o nouă istorie mândră, măreață, puternică biruitoare chiar față cu porțile iadului. E creștinismul triumfător peste toate gurile căscate ale infernalei bande anti-creștine de sub flamura cosmopolitismului destructiv.

Oricât ar ofta oculta organizată a năvalnicei armate roșii, cu consemn de strivire a tot ce e creștin, — în față se găsește cu o forță inexpugnabilă clădită pe temelie mai tare decât granitul, pe puterea lui Cristos, Dum-

nezeul purtător de trup omenesc, pe piatra din capul unghiului, care suportă deasupra sa clădirea mai grandioasă decât șgârie-norii Americii, legată intim nu cu norii, dar cu cerul însuși, a Legii creștine triumfante. Faptele cari strălucesc deasupra istoriei și dirig marșul pământesc al omnirii întregi nu pot să fie anulate cu o simplă ștersătură de burce. „Nașterea lui Cristos — zice H. St. *Chamberlain* — este faptul cel mai important al istoriei neamului omenesc... Adevărata istorie numai dela nașterea lui Cristos începe. Popoarele cari încă nu aparțin creștinismului, precum chinezii, indienii, turcii, până azi nu au istoric adevărată; ele nu cunosc alta decât deoparte cronica unor case domnitoare, a măcelurilor și a altor bucurii similare, de altă parte viața de fericită moleșală resemnată aproape dobitocească a milioanele nenumărate cufundate fără urme în bezna timpurilor. Și de ce aceste popoare nu au istoric adevărată? Pentru că lipsește din viața lor momentul măreției morale“. În înlanțuirea personajilor ilustre dirigătoare în istoria omnirii Isus Cristos este, după vorba lui *Tux-Bulsanò* „perfectissimus, maximus, efficacissimus așa fel încât nimenea nici pe departe nu poate să i-se compare. El singur a transformat și regenerat lumea în întregime și, pentru toate timpurile... El este centrul istoriei întregi, și Lui îi datorește istoria existența sa“.

Că grandioasa operă a creștinătății, azi existentă, își are începutul pe Calvar în moartea de pe cruce, o dovedește, — după constatarea lui *Hettinger* „Israel, nația nenorocită, blestemată de Dumnezeu, care pretudindenea însoțește crucea ca umbra corpul... ca martor mut și totuș atât de puternic grăitor pe lângă Cristos, pe care l-a văzut, cu care împreună a trăit, pe care l-a prigonit, al cărui sânge l-a invocat asupra capului său... purtând pe frunte pecetea lăpădării recunoscând marale fapt al morții Mântuitorului lumii și crima sa proprie“. — Proorociile Testamentului Vechiu, prin sfaturile nepătrunse, ale Provedinței

s'au încredințat spre păstrare, prin blestem, neamului Iudaic, pentru că să nu se creadă a fi invenții ale creștinilor, și în acest chip, după o prea frumoasă precizare a marelui filosof-teolog sf. *Augustin*, dușmana de moarte a credinței noastre „gens Iudaica merito debellata et disperso per terras“ a devenit „testis veritatis nostrae“.

În nașterea lui Cristos se întrecărește întreg Calvarul însângerat. Un Crist sbicuit și palmuit și scuipat și lovit și apăsător sub povara neomenoasă a crucii și răstignit cu piroane groase pe lemnul de ocară...

Iată și istoria Neamului Românesc. Pe cerul istoriei noastre naționale stă scris cu litere de foc și sânge un Calvar aproape bimilenar, care povestește de lanțuri de robie, roate cu dinți, închisori sub pământene, lacrimi, jale și suspine. E povestea unui hotar de întregire națională, fătat cu sabia eroilor fără de nume, cari cu zimbetul însângerat pe buze și cu piepturi desbrăcate, dar plămădit de oțel, au înțeles glasul strămoșilor de sub glie, trimis prin freamăt de codru tocmai dela Putna: Hai frați... crucea v'apărați!...

Flamura apărării naționale e purtată de vitejii tresăriți din morminte, umbrele negre și sombre ale celor sacrificiați pe altarul Neamului. După ei vine generația de azi fină, entuziastă, curajoasă și inteligentă. Iar în frunte pășeste încrezător, căci e Dumnezeu însuș, sub povara crucii, pe Calvar la deal...

E greu Calvarul de urcat. E fără de margini puzderia de lăcuste înfometate, năvălite înspre plaiurile noastre sfinte, de pe pustiile galițiene ale hetmanului *Petliura*... plânge jalnic și lugubru Moldova, Bucovina, Basarabia și Maramurașul ingenunchiate...

Insă nu vrem să știm de frică. După crucificarea Calvarului urmează glorie și înviere. În lupta noastră națională are cuvânt însuș Dumnezeu care ne-a dat o limbă dulce cu un sânge de nobleță romană, cu dreptul la viață pe care nu are nimeni voie să ni-l conteste.

În focul bătăliei pentru trăinicia noastră ca neam somăm să părăsească

frontul întregă nevolnica furmă a su-
fletelor pipernicite de inconștientă și
cernite de apăsul păcatelor cari i-au
înfundat în slugărnicie!

Noi ce să ne temem, când Cristos
biruitorul tronurilor, dealungul veacu-

rilor este cu noi? Împărate al nostru,
Doamne Cristoase, în nașterea Ta,
noi salutăm omagial simbolul biruinței
noastre!

Dr. TITUS MALAI

Cum s'a aplicat reforma agrară în țara Moșilor

Raportul dlui V. Bălășescu, procuror la Inalta Curte
de Casație și Justiție

Domnule cititor, raportul de mai jos
a fost înaintat de înaltul magistrat mi-
nistriului de justiție G. G. Mârzescu
în urma delegației ce i s'a dat de a
cerceta chestiunea.

Raportul ce posed nu are dată. A
fost redactat între anii 1923 și 1925.
Știut este, că la începutul anului 1926,
chiar în luna Ianuarie, Ministrul de
Justiție fiind bolnav a plecat în strei-
nătate, iar în primăvară liberalii s'au
retras de la putere. Așadar, raportul
datează cel mai târziu de sfârșitul
anului 1925 și cel mai de vreme de
la începutul anului 1922.

Acest document al vremii, pe care
mă abțin de a o califica, trebuie adus
la cunoștința marelui public, spre a
se ști cum s'a aplicat reforma agrară:
ce rol a avut acel Ministru de Do-
menii, căruia glasul bunului simț ro-
mânesc i-a spus *Constantinescu-Porcu*;
ce rol au jucat *agronomii și membrii
serviciului silvic*; ce rol a jucat jude-
cătorul *Decusară* dela Comisia jude-
țeană din Cluj; ce rol a jucat profes-
sorul dela Universitatea din Cluj *Gh.
Leon*, care prin însăși situația ce ocupă
este chemat în afară de activitatea
științifică, să contribuie la formarea
virtuților cetățenești și la simțului na-
țional în sufletul tineretului universitar.

Poate că în timpul de față, dominat
de oameni de felul celor arătați în
raportul de mai jos, se va mai găsi
totuși vreunul, formând notă discordantă,
care dela tribuna Parlamentului să des-
văluie rușinea, înfierată într'un raport
oficial de un înalt magistrat, și să
ceară actualului Ministru de Justiție,
dlui Stelian Popescu, ca concluziile
puse în raport să se transforme în
măsuri concrete acum când chestiunea
Moșilor stă palpitantă la ordinea zilei.

Las pe fiecare să-și formeze jude-
cata, după textul raportului dlui înalt
magistrat V. Bălășescu, fixat în ur-
mătorii termeni:

Domnule Ministru,

„Conform delegației ce ne-ați dat,
cercetând la Cluj, plângerea telegra-
fică, ce V-a adresat avocatul Amos
Frâncu în numele a 59 Moși în contra

procedurii primului procuror al Tribu-
nalului din Cluj, *Ștefan Cepescu*, am
constatat următoarele:

„Contele Gh. Bântffy, având păduri
în întindere de peste 12,000 iugăre în
ținutul Huedinului, — situate în îm-
prejurul a 16—18 comune, ai căror
locuitori se ocupă cu industria casnică
a lemnului, ce formează singurul lor
mijloc de existență, pe lângă creșterea
vitelor, neavând acolo în munți tere-
nuri cultivabile, — supuse exproprie-
rei conform legii agrare, pentru for-
marea de pășuni comunale, ce deve-
neau indisponibile conform art. 3 din
lege, cu începere dela 1 Decembrie
1918, iar înstrăinările posteriore a-
cestei date fiind declarate fără efect
față de Stat, prin art. 4 al legii, gă-
sește de cuvîntă a înstreina aceste
păduri prin cedarea dreptului de a
exploata materialul lemnos pentru o
partă societății „*Fehérvizi*” prin con-
tractul din 30 Noembrie 1919, iar
pentru altă parte societății „*Bihor-
Sălăgeana*” prin directorului *ci Fischer*,
prin contractul din 17 Octombrie
1922.

„Este de observat că acestei socie-
tăți s'a vândut spre exploatare o în-
tindere de 2887 iugăre de pădure se-
culară, cu 5,200,000 Lei, pe când va-
loarea brută a materialului lemnos a
fost evaluată de Inspectorul General
Silvic Sava Cioiu la 48,000,000 Lei,
iar valoarea industrializată la peste
100,000,000 Lei.

„O altă caracteristică a contractului
rezultă din art. 2. după care proprie-
tarul se descarcă de orice răspundere
față de cumpărător, pentru tot ce pri-
vește exproprierea și exploatarea, care
și-a luat asupra-și toate răspunderile,
chiar pentru cazurile de forță majoră,
proprietarul rămânând numai cu sem-
nătura pentru orice cereri și acțiuni,
așa că în asemenea condițiuni toc-
meala apare a fi făcută pentru a în-
cerca fraudarea drepturilor Statului,
proprietarul primind aproape ca dar suma
de 5,200,000 lei, când prin expro-
priere nu ar fi putut obține atâta dela
Stat.

„Operațiunile exproprierei începând
prin declarațiunea obligatorie de întin-
derca proprietăților și felul exploatării
lor, contele Gh. Bântffy, ca proprietar
al pădurilor din ținutul Huedinului,
face această declarațiune la comisiunea
de ocol din Huedin, cu mențiunea că
cota maximală de 200 iugăre care nu
era expropriabilă, conform art. 32 al.
b. din lege, și o rezervă la alte pro-
prietăți, ce avea la Bontida, și comi-
siunea de ocol din Huedin prin ho-
tărârea No. 462 din 7 Decembrie
1922 declară expropriată în întregime
pădurea fostului conte ungar Gh.
Bântffy, actualmente cetățean român,
domiciliat în comuna Bontida, județul
Cojocna, situată în hotarul comunelor
Rechița și Rogojel din județul Co-
jocna, în întindere de 12,000 iugăre,
cu scopul de a se constitui și com-
plecta pășunile și pădurile comunale.

„Cum în căderea comisiunii de ocol,
era nu numai exproprierea, dar și în-
ființarea și complectarea pășunilor și
pădurilor comunale și cum nu avea la
îndemână o hartă generală a tuturor pă-
durilor proprietarului declarată expro-
prietă, precum și o constatare a nevoilor
fiecărei comune, spre a se putea hotări
la care comună se cuvine a se îm-
părți din pământul expropriat și de
câtă întindere are nevoie fiecare, pen-
trucă avizul ocolului silvic, obligator
în asemenea materie, nu a apărut comi-
siunii de ocol îndestulător, pe de o
parte suspendă prin hotărârea No. 474
din 20 Decembrie 1922 orice desba-
tere în privința constatărilor de canti-
tatea de pământ necesar fiecărei co-
mune în parte — spre a scrii după
împrejurări fie în înființarea, fie în
complectarea pădurilor și pășunilor co-
munale — dat fiindcă terenul expro-
prietat servca nu numai pentru locuitorii
din comunele pe al căror teritoriu se află
situat, ci pentru toți cei din împre-
jurimi sau din alte părți, cari aveau
nevoie de asemenea pământ, cărora li
se repartiza după satisfacerea nevoilor
localnicilor, iar pe de altă parte la 22
Decembrie 1922 în executarea acestei
deciziuni președintele comisiunii jude-
țene II de expropriere din județul Co-
jocna asupra modului de procedare,
cu avizul, „că ar fi de dorit ca opi-
niunile silvice” să se facă pentru mo-
șiile unui proprietar toate deodată, că
numai „așa ar avea comisiunile de
ocol o privesc asupra situației, și
„numai așa comisiunea ar fi bine
orientată asupra formării pădurilor”
comunale.

„În cazul expropriării pădurilor con-
telui Gh. Bântffy, care are păduri mari
situate în 16—17 comune, comisiunea
de ocol numai atunci ar fi în stare
de a judeca conștiincios dacă ar avea
plan de formare referitor la toate pă-

durile, ca să se știe înainte, care comună, ce are să capete? nu cumva vreo comună din greșală să fie preferată, ori să nu i se ajungă, la care președintele comisiei II județene, dl L. Decusară, consilier la Curtea de Apel din Cluj, îi răspunde la 26 Ianuarie 1923, cu privire la opiniunile silvice pentru pădurile aceluiași proprietar să se facă deodată, sunt de aceeași părere, căci numai așa se poate avea o imagine fidelă a situațiunii, putându-se rezolva chestiunea cu mai mare claritate.

„Deci rămâne bine stabilit, că ceea ce s-a judecat de comisiunea de ocol, prin hotărîrea No. 462 din 7 Decembrie 1922 a fost numai exproprierea în principiu a pădurilor conțelului Gh. Bánffy din ținutul Huedinului, care privea pe Stat, prin Casa Centrală a Improprietării, iar nu și repartizarea pădurilor expropriate, după nevoile fiecărei comune în parte și anume cătora comune din cele 16—18 situate în jurul pădurilor expropriate și cât se convenia la fiecare.

„În contra hotărîrii No. 462 din 7 Decembrie 1922 s-a făcut apel de contele Gh. Bánffy, bine înțeles conform contractului, pentru Societatea Concesionară Bihor-Sălăgeana, de societatea concesionară Fehérvizi și de agronomul regional.

„Ce rost avea apelul agronomului regional, când el avea de apărut numai interesele Statului, de nu erau periclitare prin hotărîrea comisiei de ocol, rămâne a se lămuri!

„Comisiunea II județeană din Cojocna, sub președinția dlui D. Decusară, care la 26 Ianuarie 1923 dăduse comisiei de ocol Instrucțiunile de mai sus, chiar a doua zi 27 Ianuarie 1923, rezolvă apelurile făcute contra hotărîrii No. 462 din 7 Decembrie 1922 prin hotărîrea No. 84 în felul următor:

„1. S'a expropriat în favoarea statului pentru locuitorii din Dealul Boți, comuna Beliș o întindere de 576 iugăre 1098 st. p. din cari 512 iugăre 1168 st. p. acoperite cu pădure seculară pentru a servi ca pășune comună și o întindere de 216 iugăre cu pădure slabă la o distanță de 8 km. de sat, când în imediata apropiere a satului era pădurea seculară, ce li s'a afectat pentru pășune, pentru a le servi ca pădure comună.

2. S'a expropriat în favoarea Statului pentru locuitorii din comuna Răchitele o întindere de 3258 iugăre 710 st. p. din cari 2250 iugăre 78 st. p. acoperite cu pădure seculară pentru a le servi ca pășune comună și o întindere de 2081 iugăre 1580 st. p. din cari numai 193 iugăre este pădure seculară, restul fiind pădure tânără ce

nu s'ar putea exploata decât peste 30—40 ani, 499 iugăre pădure în pâlcuri și 249 iugăre teren gol exploatat de societatea Fehérvizi, pentru a le servi ca pădure comună.

„Toate celelalte comune din jurul pădurilor au fost neglijate, căci restul de teren până la cantitatea de 12,000 iugăre, ce s'au declarat expropriate de comisiunea de ocol din Huedin s'au rezervat pe seama proprietarului și anume:

„a) 1207 iugăre pădure seculară, ce reprezintă dealul Cuculatului, vecină cu pădurea urbană a comunei Rechița și în imediata apropiere a satului,

„b) 906 iugăre 100 st. p. teren gol fost exploatat de societate Fehérvizi,

„c) 436 iugăre 556 st. p. pădure seculară lângă pădurea episcopului din Oradea-Mare,

„d) 990 iugăre 1120 st. p. pădure seculară în hotarul comunei Rogojeni,

„e) alte întinderi de teren, nedeterminate ca suprafață, sub 16 numere topografice.

„Actul ce a servit la darea acestei hotărîri este opinia serviciului silvic, ca conform art. 24 litera c. și 34 din legea agrară este obligatorie pentru a se proceda la înfățișarea sau complexarea pășunilor și pădurilor comunale, aflată la dosar cu data de 29 Noembrie 1922 rectificată la 31 Decembrie 1922, deci posteroară contractului de vânzare către societatea Bihor-Sălăgeana, ce a avut loc la 17 Octombrie 1922 semnată de șeful ocolului silvic Ludovic Nagy, șeful regiunii silvice I. Drăgan, și aprobat la 25 Ianuarie 1923 de consilier silvic G. Golgoteanu, delegat al Ministerului de Domenii, cu observațiunea că pentru dealul Botei, fiind dat el însuși un aviz în alt sens la 15 Ianuarie 1923, roagă onorata comisiune de expropriere, să hotărască, cum va găsi cu cale, în vederea celor comunicate de către dl consilier agricol, cu adresa No. 1—1923.

„Prin această opinie cu schimbările de dată arătate mai sus la 31 Decembrie 1922, când ea a trebuit să figureze în dosar la data hotărîrii comisiei de ocol dela 7 Decembrie 1922, cu schimbarea avizului a însuși delegatului Ministerului de Domenii, s'a propus totuși la punctul 14, ca pe baza art. 32 al. b. din legea agrară, care nu permitea a se lăsa proprietarului decât o cantitate maximală de 200 iugăre, dacă nu-și rezervă dreptul acesta la altă proprietate, să i se scutească de expropriere o întindere de 2747 iugăre 2, iar comisiunea II-a județeană de expropriere a fost și mai largă cu proprietarul Gh. Bánffy prezentat atunci prin societatea con-

cesionară Bihor-Sălăgeana scutindu-i de expropriere o întindere de pădure de 3540 iugăre atară de terenurile goale.

„Domnul inspector silvic N. Bossie, delegat acum cu executarea improprietărilor în această regiune a Ardealului, mi-a confirmat că anterior opiniei de mai sus șeful ocolului silvic Ludovic Nagy, care acum ar fi transferat în altă parte, întocmise o altă opinie favorabilă Statului, în sensul expropriării largi, admisă de comisiunea de ocol ce se află în posesiunea sa, act ce nu a fost prezentat comisiei și cum noua opinie este posteroară concesiunii către Societatea Bihor-Sălăgeana, ar fi de cercetat cauza acestei schimbări subite de opinii.

„Din hotărîrea comisiei II-a județene No. 84 din 27 Ianuarie 1923 se vede deodată, că s'au călcat dispozițiunile formale ale art. 32 lit. b. din legea agrară, după care în nici un caz nu s'ar fi putut scuti de expropriere de cât maximum 200 iugăre presupunând, că proprietarul nu și-ar fi rezervat această cotă în altă parte.

„S'a invocat însă prin hotărîrea dreptul decurgând din art. 36 din legea agrară, după care se poate scuti de expropriere pădurile ce servesc la exploatarea minelor, uzinelor de fier și ale tuturor întreprinderilor industriale, cari întrebunțează lemnul ca material brut etc. însă pentru aceasta trebuia prealabilă aprobare a comitetului agrar, singurul apreciator al existenței acestor întreprinderi și a necesității de scutire dela exploatare, care nu a fost obținută și nici măcar nu s'a făcut dovadă, că proprietarul Bánffy se găsește în aceasta situațiune, ori măcar societatea concesionară, care a dobândit acest drept după 4 ani dela punerea în aplicare a legii agrare.

„A doua observațiune este, că în terenurile expropriate date pentru pășuni comunale s'au atribuit acelea acoperite cu păduri seculare, cari conform ordinului Ministerului de Domenii, No. 10440—1922 rămân a fi exploatare de proprietar în folosul său, pe când în terenurile date pentru păduri comunale, ce erau menite a servi în acest scop locuitorilor s'au atribuit terenuri goale, altele exploatare de proprietar și numai în oarecare măsură acoperite de pădure, dar și aceasta în cea mai mare parte cu pădure tânără, ce nu ar putea servi locuitorilor ce se ocupă cu industria casnică a lemnului, decât după 30—40 ani, când ar deveni exploatabilă în acest scop afectându-le pentru toată întinderea de pădure numai 193 iugăre exploatabile în prezent. Pe lângă aceasta chiar pădurile atribuite li s'a dat la mare depărtare de comună ce cu greu ar

putea fi utilizate chiar pentru trebuințele zilnice, când era pădure bună de exploatat în imediata apropiere a satului, care însă au fost lăsate proprietarului fie prin scutire directă, fie prin afectarea terenului păduros pentru pășune comună.

„În fine în comuna Rogojel pentru teritoriul căreia se află o parte din pădurile expropriate și celorlalți locuitori din comunele învecinate nu li s'a atribuit nimic, comisiunea nerespectând regulile admise de președintele ei, prin adresa către comisiunea de ocol dela 26 Ianuarie.

„Hotărârea No. 84 din 27 Ianuarie 1923 a comisiunii II-a județene din Cojocna este dar prejudiciabilă locuitorilor din vecinătatea pădurilor expropriate, în vederea cărora legea agrară a dispus a se face exproprierea și cărora nu s'a atribuit nimic, cât și acelor cărora s'a atribuit ceva, prin modul învederat nedrept, cum s'a făcut repartizarea terenurilor pentru păduri comunale și pentru pășuni comunale. Ea profită în largă măsură proprietarului expropriat, atât prin aceea, că i s'a scutit de expropriere întinse terenuri păduroase cu învederata călcare a dispozițiilor art. 32 al. b. și a art. 36 din legea agrară; cât și prin aceea că i s'a lăsat posibilitatea de-a profita de materialul lemnos aflat pe terenurile atribuite locuitorilor pentru pășuni comunale.

„Ea constituie un just motiv de indignare pentru locuitorii din finutul Huedinului (Moșii), cari se văd despoiați de drepturile pe cari legea agrară le-a asigurat, dar pe care autoritățile chemate a o aplica, prin modul lor de procedare le-a înlăturat, în folosul acelor pe cari locuitorii de veacuri i-au privit ca asupra lor și exploatații lor.

„Pentru restabilirea dreptății dar se impune: de pe o parte imediate ceretări judiciare în contra tuturor autorităților, cari au contribuit la ajungerea acestui rezultat, spre a se vedea gradul de răspundere al fiecăruia, fie sub raportul disciplinar, fie chiar penal, pe altă parte la anularea hotărârei No. 84 din 27 Ianuarie 1923 a comisiunii II-a din județul Cojocna.

„Sub acest raport socotesc că această hotărâre se poate ataca prin revizuire înaintea comitetului agrar de pe lângă Ministerul de Domenii atât de locuitorii, cărora li s'au atribuit terenuri în felul arătat mai sus, cât și cei cari ar fi avut drept, dar nu li s'a atribuit nimic.

„Tardivitatea cererii de revizuire nu le poate fi opusă deoarece nu au fost citați conform legii, înaintea comisiunii județene spre a-și trimite reprezentanți, conform art. 105 al. ultim din

regulament, spre a le apăra interesele lor.

„În adevăr ei au fost chemați conform art. 99 din regulament înaintea comisiunii de ocol numai pentru declararea terenului de expropriat, iar nu și pentru constatarea nevoilor fiecărei comune de pășune comună și de pădure comună, cu care ocaziune se putea decide asupra înființării sau complectării pășunilor și pădurilor comunale, care chestiune a și fost suspendată de comisiunea comună printr'o decizie separată dela 20 Decembrie 1922.

„La 7 Decembrie 1922 s'a dat hotărârea No. 462 din care comisiunea de ocol s'a pronunțat numai asupra exproprierei și această hotărâre a fost comunicată prin afișare numai la primăria comunei de la a cărei teritoriu pădurea expropriată.

„Apelul făcut de proprietarul Gh. Bánffy pentru societatea Bihor-Sălăgeana și de societatea Fehérvizi în contra acestei hotărâri nu putea să aibe efect decât numai asupra punctului, decât exproprierea terenurilor de aceia și citațiunile făcute pentru ziua de 27 Ianuarie 1923 de comisiunea județeană și comunicate prin afișare la sediul comisiunii județene, conform art. 76 din legea modificatoare a legii agrare, din 23 Iulie 1921, nu poate privi decât aceleași persoane și pentru aceeași chestiune judecată de prima instanță, ori când a doua instanță comisiunea II-a județeană, judecând și dispune asupra repartizării terenurilor expropriate, pentru înființarea de pășuni și păduri comunale în folosul numai a unor comune, fără a se fi constatat și fără a se fi judecat trebuințele fiecărei comune de asemenea terenuri și câte anume comune au dreptul adică asupra altui obiect, pe de o parte a judecat acest nou obiect pentru prima oară în apel, ceea ce era inadmisibil, după elementarele principii de drept, cunoscute de cel puțin președintele comisiunii II-a județene, — pe de alta parte a dispus de un lucru ca la aceasta să fi fost chemate părțile îndreptățite, adică locuitorii din diversele comune în vecinătate cu terenurile expropriate, conform legii agrare.

„O asemenea judecată este viciată și vătămătoare pentru acești locuitori și conform art. 735 pr. civ. trebuie anulată, căci nu este altă cale pentru îndreptarea pagubei.

„Dacă nu acești locuitori, dar Ministerul de Domenii, pentru care nu există termene fixate și care are principala grijă de a se respecta legea agrară, în sensul că cei îndreptățiți să dobândească ceea ce li se cuvine, iar nu de inexperiența unora și necredința altora să profite fraudatorii, are

cel dintâi datoria a cere revizuirea acestei hotărâri înaintea comitetului agrar; sau pe calea ce o va crede mai lesnicioasă.

„S'a făcut un recurs în contra acestei hotărâri de proprietarul Gh. Bánffy asupra punctului III. privitor la pășunile afectate comunei Răchitele în întindere de 3258 iugăre 750 st. pătrați, dar Comitetul Agrar l-a respins prin hotărârea No. 29 din 2 Aprilie 1923, probabil că era făcut numai de formă.

„Și Casa centrală a făcut cerere de revizuire asupra punctului IX. din hotărârea privitor la exploatarea materialelor din pădurea recunoscută în favoarea societății Fehérvizi și Bihor-Sălăgeana, care a fost admisă de Comitetul Agrar prin hotărârea No. 39 din 7 Iulie 1923, anulându-se contractele pentru motivul că comisiunea județeană nu avea căderea conform art. 36 de a se pronunța asupra scutirii și lasă organelor administrative aplicarea legilor și regulamentelor; dar asupra celorlalte puncte ale hotărârei cu privire la terenurile rezervate proprietarului Gh. Bánffy și a modului de repartizare a terenurilor pentru pășune și pădure comună, hotărârea No. 84 nefiind atacată ca ar rămâne în picioare și societățile concesionare în putința de a beneficia de un lucru, care nu mai putea fi scos din patrimoniul Statului în baza art. 3 și 4 din legea agrară încă dela 1 Decembrie 1918, de când bunurile ex-puse exproprierei au fost isbite de indisponibilitate.

„Ca urmare a acestei dispozițiuni, cu toată anularea contractelor, societatea Bihor-Sălăgeana, prin administratorii Fischer și colonelul E. Castano au cerut aprobarea exploatații pădurii proprietarului în dealul Cuculatului, care li s'a acordat prin ordinul No. 51558 din 12 Octombrie 1923 numai pentru o întindere de 96 iug. și apoi transformându-se în societate pe acțiuni „Regatul-Mare“ după achiziționarea unor înalte personalități ca doctorul Leon, N. Filotti și alții, ca acționari, încearcă exploatarea acestei păduri.

„Socotesc că nu aceasta era intențiunea comitetului agrar, când după ce a pronunțat anularea contractului de exploatare al acelor societăți, a lăsat libertate organelor administrative de a aplica legile și regulamentele cu privire la pădurile expropriate dela proprietarul Gh. Bánffy. Era mai natural, a provoca pe agenții silvici să-și facă opiniunea cerută de legea agrară, în sensul cum s'a cerut de comisiunea de ocol, și cum s'a aprobat de președintele comisiunii II. județene, astfel ca să poată proceda la înființarea de păduri și pășuni comunale, repartizân-

du-se la toate comunele din jurul pădurilor proprietarului Gh. Bánffy și pentru totalitatea acestor păduri cari erau în totul expropriabile, conform legii agrare, iar nu să dea autorizațiunea de exploatare, deocamdată pentru 96 iugăre 91 cari de ar fi trecut, restul urma dela sine.

„După aceea locuitorii (Moșii) din Răchițele, văzând că se încearcă exploatarea pădurilor din dealul Cucuiatului, contra asigurărilor ce li se dase, că la București s'a sfărâmat hotărârea comisunii II-a județene și expuși și despoiați de drepturile ce legea agrară le asigură, nu au putut lăsa ca să se înceapă exploatarea pădurilor efectuat ei nu ar fi avut ce lua, nu ar mai fi fost în puțință să exercite industria lor casnică cu materialul lemnos ce le era asigurat prin lege, rămânând în suferință, pe când exploatarea se îmbogăteau în paguba lor și în ziua de 22 Noembrie 1923 luând cu dâșii pe primarul și notarul comunei, s'au dus la pădure și au împiedecat pe oamenii exploatarelor de a lucra cari s'au și retras în fața lor, fără a se întrebuința în contra lor vre-o violență materială.

Cum și ce fel? din ordinul cui? nu am stabilit, căci nici nu aveam căderea pentru aceasta, dar acolo apare căpitanul Brudea dela jandarmi cu o companie de jandarmi, cari au brutalizat pe Moși, după cum s'a văzut din certificatele medicale, în scopul de a îndepărta, de a mai reclama dreptul lor la pădure și a asigura astfel exploatare liberă folosință de materialul lemnos.

Căpitanul de jandarmi raportează, după modul său de a vedea lucrurile, parchetului Tribunalului Cluj, cu raportul No. 5797 din 29 Noembrie 1923, care începe cercetările și prin actul de acuzare făcut de primul procuror St. Cepescu la 12 Ianuarie 1924 se pune sub acuzațiune 59 Moși pentru violențe, înceată, din care primarul și notarul ca agenți provocatori, când din actele din dosar rezultă, că aceștia au fost luați de locuitori tocmai ca aceea cea voeau ei să săvârșească să fie în fața autorităților, dupăcum de asemenea a pus subit acuzare pe inginerul silvic V. Vasiliu, ca instigator, când el abia la 23 Decembrie, adică după o lună dela faptul de mai sus, a fost în localitate, împreună cu o comisie de mai multe persoane, trimis de șeful său inspectorul silvic N. Bossie pentru a face planul general al pădurilor în vederea înființării de pășuni și păduri comunale, care a făcut constatări și diferite fotografii în diverse puncte ale pădurii, din care se vede nedreptatea făcută Moșilor în favoarea proprietarului Gh. Bánffy prin hotărârea No. 84. a comisunii II-a județene și din

această lucrare conștiincios făcută după ordinul șefului său, primul procuror St. Cepescu trage concluziuni de instigator contra inginerului silvic Vasiliu, iar pe comandantul de jandarmi Brudea și pe jandarmii contra cărora locuitorii s'au plâns că au fost brutalizați, dovedind aceasta și cu certificatele medicale, i-a scos de sub acuzare pentru motivul, că faptele nu sunt dovedite și a trimis actul de acuzare la tribunal, fără a mai aștepta termenul de 8 zile, pe care legea îl prevede pentru cei nemulțumiți spre a se vedea dacă nu se face recurs contra hotărârei de clasare, înaintea procurorului general, ce după legile ungare exercită un drept de supraveghere și dispozițiune în contra actelor tuturor procurorilor subalterni.

„În cazul de față reclamantii pentru brutalitățile suferite locuitorii Moși au prezentat procurorului general recursul lor, împreună cu memoriul și dovezile faptului și până să se pronunțe procurorul general asupra lor, s'a cerut și obținut amânarea judecării acuzațiunii aduse Moșilor și inginerului Vasiliu, care se pretinde că numai fuga la București l-a scăpat de arestare, în timpul cercetărilor, după cum au fost arestați și Moșii și apoi liberați.

„Domnul procuror general Al. Pop, cu care am examinat împreună dosarul, mi-a confirmat, că în virtutea dreptului său de supraveghere va îndrepta erorile din actul de acuzare, dupăcum va ordona să se redeschidă cercetările și a se stabili până la ce punct acuzațiunile aduse căpitanului de jandarmi Brudea și jandarmilor sunt întemeiate și a se lua măsurile necesitate de împerejurări.

„Bineînțeles nu era în căderea mea de a consilia mai mult, rămânând a se vedea din cercetări, dacă se adevărește, că însuși căpitanul de jandarmi a lucrat din ordin în vederea unor anumite interese, dupăcum se șoptește în localitate.

„Cu această ocaziune găsesc de cuviință a aduce la cunoștința Dvs. după informațiunile ce mi-au fost date de avocatul Amos Frâncu din Cluj că în același mod s'a procedat de comisuniile de expropriere și cu domeniile din Ciucea ale lui Tischler Moritz în paguba a 10 comune din aceea regiune, ale contelui Vasile Teleki din comuna Vaidahaza, ale contesei Clementina Mikes din comuna Seliștea, Slatna și Feliș ale baronului Kemény din grupa comunelor Mănăstirul și Beliș și ale absenteistului Urmânczy, care în Noembrie 1918 prin căpitanul Dietrich venit din Budapesta cu o companie a mitraliat satele Beliș și Răchițele (de unde sunt Moșii astăzi puși sub acuzare și re-

clamanții de mai sus) apoi a ars pe rug pe morți și răniți și căruia pe lângă că i s'au rezervat cote nelegale în favoarea societăților constituite în paguba a 8 sate, dar și pentru ceace s'a expropriat i s'au fixat de comisuni prețuri mari, ce i-ar asigura un capital plătit de Stat și rambursabil dela locuitorii obișduiți în felul arătat mai sus.

„Această stare de lucruri a creat o atmosferă de neîncredere printre Moși în autoritățile românești, însărcinate cu aplicarea legii agrare în Ardeal, și dacă nu se va proceda fără întârziere și la revizuirea acestor hotărâri, spre a se folosi de aceste domenii locuitorii îndreptățiți după lege, iar nu impilatorii și exploatare de până acum ai muncii lor, nu se știe cât timp va dura răbdarea lor și o reacțiune violentă din partea acestor oameni vecinic în acțiune contra asupritorilor de veacuri nu se știe prin ce jefță se va putea potoli.

„E nevoie ca autoritățile trimise acolo pentru aplicarea legii, să procedeze cu alt spirit de dreptate și anume cu acela care a fost în cugetul și în sufletul acelora, cari au făptuit reforma agrară cu scopul desrobirii muncitorilor de pământ, cari până acum s'au folosit prea puțin de munca lor, restul servind la îmbogățirea exploatarelor de tot felul.

De aceia după procedările de mai sus și după spiritul oarecum revoluționar al Moșilor, respectiv în contra nedreptăților, ce ni s'a confirmat de conducătorii lor, nu este nefolositor a se aminti dictonul roman: Caveant Consules.

„Odată cu aceasta restitui și reclamațiunea telegrafică ce V'a fost adresată de Dl. Amos Frâncu din Cluj în numele a 59 Moși.

(ss.) V. BALĂȘESCU

Procuror la Inalta Curte de Casație și Justiție

Iată, Domnilor Miniștri cari astă toamnă, în 1927, ați colindat regiunile Moșilor ducând făgăduințe multe și mărunte, dar refuzând categoric revizuirea aplicării reformei agrare invocând autoritatea lucrului judecat; iată, Domnii mei, cum se exprimă un înalt magistrat în această chestiune: el afirmă, după cele descoperite și curajos documentate, că Ministerul de Domenii are datoria să ceară revizuirea aplicării reformei agrare în regiunea arătată în raport.

Ce zice Dl. Ministru Cipăianu luând cunoștința de raportul de mai sus? Tot nu vrea să se atingă de „opera“ lui Conu Alecu? Oare, Domnul subsecretar de stat de la Domenii, socotește că merită mai multă îngrijire memoria lui Constantinescu-Porcu, de cât viața trudită și oropsită a zecimi de sate moșești?

I. C. CATUNEANU

«Sinucigași» politici

— Inmormântați de gropari veseli —

Am fi noi. Aceia cari — după prea multe încercări de împăciuire — ne-am văzut siliți să considerăm „decăzut“ din demnitatea sa pe vechiul președinte și să-l alegem pe dl I. C. Că-tuneanu ca nou președinte al L. A. N. C. Și dupăce astfel ne-am sinucis, se vede că unii dintre cei rămași mângâietori în jurul vechiului președinte în nădejdea cine știe cărei apropiate moșteniri ne-au și îngropat! *Și noi nici nu știam nimic, dacă nu ne-ar fi spus'o limpede și răspicat dl Alexandru Țieranu din Timișoara* într'un articol publicat într'o gazetă pe care dsa a început a o edita. Articolul intitulat „La mormântul sinucigașilor“, și reprodus cu satisfacție de gazeta „Ap. Naț.“, care apare la Iași din inițiativa și cu cheltuiala celor cu spe-ranța moștenirii.

Toate=s bune, dar — vor întreba cetitorii ce caută dl Țiereanu la mormântul nostru? A venit poate spre a vărsa o lacrimă pe mormântul unor vechi prieteni? Nu! A venit întâiu să ne mustre tare — ca să auzim chiar în mormânt — și apoi să joace pușin, isbind, în răs voios, cu piciorul în țărâna, care ne acopere. Și această sfidare, fără nici-un pericol, pentru că noi fiind în morminte, n'am putea să ripostăm nici-un cuvânt spre a ne apăra. În le-gendele nordice se spune însă, că un luptător mort și-a aruncat spada sa din mormânt cu putere de fulger, atunci când a venit unul să-i deranjeze li-niștea.

Dar să revenim la mustrare. Cică noi — evident, când eram în viață — n'am știut ce-i „arta politică“, ceva mai grav: n'am avut nici macar „simț politic“. Dacă „arată“ și chiar numai „simț politic“ înseamnă: 1. Să nu poți distinge linguișirea de sinceritate; 2. Să îndepărtezi pe luptătorii destoinici și de sacrificiu din jurul tău, pentru că ar putea să te umbrească, și să ai grija de-a te încunjura numai de oameni, cari n'ar putea să facă umbră nimănui; 3. Să te sbați zeci de ani spre a porni o mișcare și să nu te pricepi cum s'o urnești din loc, iar când ți-o dau alții de-a gata în mână, să nu știi ce să faci cu ea și s'o distrugi în scurtă vreme; 4. Să declari sus și tare că L. A. N. C. n'a fost, nu este și nu va fi „partid“, iar în parlament să oferi doctrina ei, și „conlucrarea“, par-tidului averescan, care a ales pe listele sale pe cei mai mulți jidani, din câți s'au ales vre=odată, — Partidului care a dat drumul în mod oficial — și s'a fălit cu aceasta — puhoiului jidovesc de peste Nistru; 5. Prin manifeste,

articole și viu graiu să declari, să fă-găduiești masselor, că te ridici în con-tra „tuturor“ partidelor, pe cari val-vârtej — ca un alt Mussolini — în-țelegi să le dai peste cap și să iei pu-terea, iar în Cameră să preconizezi sistemul fericit al celor două partide și anume cel liberal și cel averescan; 6. Să declari în fața masselor electo-rale — împingându-le pe ele la grele sacrificii, chiar de vieți!, — că numai singură L. A. N. C. poate aduce la îndeplinire programul salvării naționale, iar în parlament — spre uimirea tu-turor: a prietenilor, a adversarilor și a țării — să spui, că doar pentru aceia există L. A. N. C.: „Pentruca să îndemne pe cele două partide, ca treptat să înfăptuiască ele câte un punct din programul L. A. N. C.“, ceiace, evident, nu s'ar putea face decât cu aprobarea jidanilor, membri și salarizatori ai partidelor — teză do-vedită tot de tine; 7. Să te pricepi în așa fel să-ți armonizezi prietenii luptători în parlament, încât să înde-părtezi pe 80 la sută dintre ei — caz unic în istoria parlamentară a tuturor țării; 8. Și pentru a te putea apoi justifica în fața țării, să-i calomniezi, afirmând — știind bine că minți, — că s'au vândut pe bani jidanilor și scriind, că jidanii pot să-și numere banii, pe care i-au cheltuit! Și totuși să nu poți scăpa de răspundere în fața țării, care chiar dacă ți-ar crede min-ciunile, totuși te-ar întreba, ce fel de cap politic ești, când ți-ai ales astfel de tovarăși; 9. Să afirmi șoptind, vorbind și scriind, că tot binele, cât l-au înfăptuit alții, tu l-ai făcut. Adică cu seninătate fără pereche să-ți insu-șești gândirea munca și jerfa altora. Iar toată distrugerea, pe care neprice-perea ta, măruntele tale socoteli perso-nale și invidia, întrecută doar de rău-fatea ta, au crezut-o, s'o încarci în spinarea tovarășilor tăi de până ieri, încercând — ca un arhiereu iudaic din vechime — să-i prefaci în țapi ispășitori, uitând totuși, că și țapii au coarne! Și în sfârșit — ca să nu enumerăm toate, câte le-am putea — dacă „artă și simț politic“ în-seamnă: 10. Să juri de repetate ori în mod solemn în fața altarului și a mul-țimilor, că vei apăra legea ta creștină strămoșească și în virtutea acestui ju-rământ să te adresezi parchetului pentru a lua de guler pe jidanul care a scris blasfemia că Isus=Dumnezeu a avut prietenă pe Maria Magdalena, iar apoi, când luptătorii L. A. N. C. — îngrijorați de repercusiunea asupra luptei noastre sfinte a paradărilor tale amo-

roase ridicole — îți atrag atenția că aceasta nu se cuvine pentru un apă-rător al legii creștine — să li răspunzi cu seriozitate inconștientă: că „și Hristos a avut prietenă pe Maria Magdalena“. Repetând astfel blasfe-mia jidanului, împotriva căruia te ri-dicaseși ca un fariseu, și producând astfel încă din secunda aceia prăpas-fia de netrecut între tine și prietenii tăi luptători, cari — oricât de păcă-toși — erau credincioși! Și cari fiind credincioși, n'au putut sta o clipă la îndoială, ce trebuie să aleagă între Sfințenia lui Hristos=Dumnezeu și între blasfematorul sperjuriu!

Dacă toate acestea însemnează la dl Alexandru Țieranu „artă și simț politic“, atunci noi din mormântul nostru politic recunoaștem, că n'am avut nici una, nici alta! Și încă până într'atăta nu le-am avut, încât chiar acuma — așa morți cum suntem — declarăm sincer, că preferim să ne sinucidem încă odată, decât să ajun-gem a posedea vre=odată asemenea „simț“ și să ajungem la asemenea „artă!“

Dar dl Țieranu s'o știe bine — i-o declarăm absolut sincer — nu suntem deloc supărați nici de mustrea sa, nici de lovitura de picior aplicată țăr-nii mormântului nostru. Nu suntem supărați, pentru că de pe cât se vede suntem de acord chiar și până aici, iar în ce privește un pasaj din arti-colul D-sale, îl declarăm chiar *inspi-rat*, ca idee, trecând cu vederea sfilul. Pasajul este următorul:

„Poți cunoaște perfect toată teoria muzicii, dacă nu ai genialitatea înăs-cută, nu vei putea compune nici o mică operă muzicală. Cunoști toată știința sociologică și nu ai *darul înăs-cut* de-a te folosi cu succes de ea, vei deveni ridicol sau spre paguba celor cari te urmează: *trebuie să ai simț politic înăscut, când vrei să te ocupi de politică!*“

Așa-i, Dle Țiereanu, zău așa-i! Parcă eu ți-aș fi șoptit cugetarea a-ceasta, evident nu și fraza!... Plaseaz'o numai unde trebuie, că se potrivește de minune!

Dar mai avem încă un motiv de-a nu fi supărați de articolul fostului nostru prieten Țieranu. D'Sa privind, ca un lucid văzător prin corpuri opace în mormântul nostru, constată că alături de noi zace și Legiunea „Arhanghelul Mihail“. Evident noi fiind morți, nici nu știam, că și Legionarii „A. M.“ s'au sinucis — poate chiar pentru a-ceiaș cauză. Și nici prin visul nostru de morți nu ne trecea, că groparii i-au așezat și pe ei, bieții tineri, lângă noi în acelaș mormânt.

Dacă este așa, oricât de pușin în-căpător ar fi mormântul nostru, noi

nu ne supărăm deloc de această to-vărășie. Dincontră declarăm că ne onorează această inspirație a groparilor. Unii dintre noi chiar când eram în viață, am fost de câteva ori împreună cu finerii. Și acum aici în groapă îi considerăm ca o onoare — care va rămânea — că pe la inchorile — un fel de morminte pentru vii — dela Văcărești și Galata, ne-am întâlnit cu dnii Mironovici, Bandac, Corneliu Georgescu, Ilie Gârneață și alții. Noi totdeauna ne-am simțit onorați de-a fi în apropierea lor, considerându-i vi-teji adevărați, cari au adus cea mai mare și mai folositoare jertfă ideii de apărare națională. Recunoaștem că nu-mai dela ei — nu dela noi — a pornit marea mișcare națională a straturilor adânci ale neamului nostru. Noi îi onoram și atunci când cei „cu simț și artă politică” ai Dlui Țieranu îi nu-meau prin Iași „nebuni”. Și-i consi-derăm și astăzi garanție a viitorului neamului, când aceiași îi numesc „cri-minali”, „netofi”, „boi cu barbă”, „descreerați”, „muscali”, etc., etc. Și toate acestea, pentru că finerii aceștia n’au voit în ruptul capului să creadă, că dezastrul la care au adus cei cu „arta politică” mișcarea națională este „o mare biruință”! Noi cei fără „sim-țul și arta politică” mai sus descrise am înțeles, că acești sinceri, viteji și pricepuți fineri au dreptul și datorita să-și croiască planul de luptă pentru apărarea generației lor, și cu aceasta a neamului din generație în generație așa cum cred ei. Nu le-am pus bețe în roate în începutul lor de organizare și n’am încercat să ne facem stăpâni pe rezultatul inițiativei, muncii, stră-duinței, sudoarei, foamei, muceniciei și numelui lor, așa cum — fără pic de pudoare și teamă de Dumnezeu — au încercat cei cu „artă” ai Dlui Țieranu! Și acum ne mirăm, auzind că sunt în mormânt alături de noi. Precum-zice Dl Țieranu: „Dl Corneliu Co-dreanu și câțiva amvici de ai lui nu-mai mișcă”... Cum să miște, d-le, dacă-s morți?!

Dar Dl Alexandru Țieranu, din înălțimea marilor sale jertfe pentru mișcarea națională, de de-asupra mor-mântului nostru comun, nu se mulțu-mește cu muștrarea adresată nouă celor mai în vârstă, ci li trage și legionari-lor „A. M.” o muștruală ca aceia! Totuși eu nu cred să se supere nici ei. Sunt deprinși bieții. I-a mai muș-truluit odată unul. Era tot din Banat. Il chema Vernichescu!

Și zice Dl Țieranu în muștrualia sa: „Această legiune — Arhanghe-lul Mihail — ni inspiră o sinceră compătimire. O mică parte a fostei studențimi se retrage spre a se inchi-na la icoane. Dureroasă decadentă

(sic!). Să-i păzească Dumnezeu, ca prin mania lor religioasă, să nu a-jungă la balamuc! (sic) Aci nu pri-cep deloc. Cum vine asta, din mor-mânt la balamuc?!.. Să continuăm totuși citația: „Ce «conducători» ați fost voi, când după prima luptă pier-dută (Așa taxezi Dta, Dle Țieranu «marea biruință», și încă n’ai fost exclus? Mare favoare!), vă retrageți în stupidul misticism medieval..... In fața mormântului vostru de sinu-cigași politici ne oprim”.

Mă opresc și eu cu citația. Dacă legionarii „A. M.” vor auzi și ei ca noi și vor găsi de cuvânt, vor răs-punde prin revista lor „Pământul Stră-moșesc”. In ce ne privește însă pe noi L. A. N. C. constatăm, că Dl Țieranu este perfect inițiat și de acord perfect cu superiorii săi, cei cu „artă politică” și cu „Maria Magdalena”. Dovadă că i-au publicat articolul în întregime, fără nici-o știrbire, în ofi-ciosul Domniilor lor „Ap. Naț”.

Vom trage deci conclusia — de care nimeni nu poate scăpa! — că cei cu „arta politică” sunt convinși:

1. Că „mica parte a studențimii” care „se închină la icoane” merită, pentru aceasta, „o sinceră compăti-mire”!

2. Că închinarea la icoane este o „dureroasă decadentă”!

3. In sfârșit că închinarea la icoane este „un stupid misticism medieval”!

Mai categoric n’ar putea scrie nici „Lumea”, Jidanului Hefter! Nici chiar blasfematorii dela „Czernowitzer Mor-genblat”!

Pentru respectul, pe care îl păstrăm sincerității Dlui Profesor Dr. Paulescu,

il rugăm respectuos să ni comunice — pe orice cale — părerea sa în chestia aceasta.

In ce ne privește pe noi, ne măr-turisim în public: *Credem în Isus „Hristosul, fiul lui Dumnezeu, celui viu”*. „Singurul fără de păcat” — deci respingem drept un blasfem sa-tanic aluzia celor cu „arta politică” despre Maria Magdalena!

Și ne închinăm cu evlavie la sfin-tele icoane, cari ni înfățișează pe Isus, pe Maica Domnului „cea mai cinstită decât Heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii”, pe îngerii și sfinții lui Dumnezeu. *Ne vom în-china, chiar dacă vom fi „compăti-miți”, chiar dacă vom fi taxați drept „mistici medievali”*. Și suntem abso-lut siguri, că pentru această închinare, noi nu vom ajunge „la balamuc”! Deaceia noi, din convingere, — nu cei cu „arta” — am încheșat și pro-pus devisa L. A. N. C.: *Hristos, Regele, Națiunea!*

Dl Țieranu încheie: „Ne despărțim astăzi pentru a ne mai întâlni în viață”, iar eu adaog: Cu astfel de convin-geri, ca acele mărturisite de Dta în articolul citat, și aprobate de superiorii Dtale, nici nu dorim și nici nu pu-tem să ne întâlnim „în viață”, cum zici! Adevăr ai grăit!

Totuși, în numele vechii prietenii, Te rog: Mai scrie un articol la fel! Fă să fie reprodus și în „Ap. Naț”, și lumea va fi pe deplin lămurită. Că mare nevoie are lumea de lămu-rire! *Încă unul, Te rog!*

☩ ION ZELEA-CODREANU
Huși, 14 Noembrie 1927.

O punere la punct

Dlui Director al revistei

„Infrățirea Românească”

Cluj

Cu deosebită stăruință vă rog, să binevoiiți a aprecia și a face loc în coloanele revistei Dvs. rândurilor de mai jos, pe care le cred de absolută trebuință, să fie cunoscute de toți ce-titorii Dvs. care sunt cu suflet româ-nesc curat și cu dor, de binele țării și a neamului. — Iată-le:

In ziua de 15 Oct. 1927, a avut loc la Iași întrunirea Marelui Consiliu al L. A. N. C. sub președinția dlui prof. A. C. Cuza.

Din darea de seamă generală a ace-lei ședințe publicată în ziarul „Svas-tica Banatului” cu No. 19 din 20 Oct., rezultă că, eu am fost acela care a propus eliminarea din Ligă a tuturor persoanelor, care — azi — nu sunt

cu d. Cuza, ceiace Marele Consiliu a consfințit.

Ori, iată adevărul curat și sfânt.

Imediat ce s’a deschis ședința, dându-mi-se cuvântul, eu — precum am făcut întotdeauna, în toate ocaziunile și la toate întruniri’e ce au mai avut loc la diferite date — și de astă dată am fost pentru *impăcare, unire gene-rală, pace și infrățirea din nou a tu-turor luptătorilor*, întrucât numai acea-sta este unica și singura cale, ce ne poate duce la acel mare și sfânt rez-ultat, de a salva neamul și țara de robirea ce ne-o pregătește pe nesim-țite Cahalul.

Dl prof. Cuza m’a întrerupt, pe motiv că această chestiune n’ar fi pusă la ordinea zilei, totuși eu am continuat, arătând că desbinarea a dus și duce la sleirea puterilor noastre și dovada o avem deja înfăptuită, și că numai

prin unirea tuturor forțelor, vom izbui a forma un bloc, pe care nici o putere din lume nu-l va putea sparge și abate din calea lui.

Am arătat apoi că, între cei desbinați, se găsesc atâtea persoane de seamă și cu greutate socială vădită și bine stabilită în toată țara și care de zeci de ani au luptat alături de dl prof. Cuza cu statornicie și cu credință, aducând foloase reale Ligii și ar fi o greșală ca — acum — să-i nesocotim și să-i alungăm.

Am spus apoi că, *greșeli*, s'au făcut multe și de o parte și de alta. Deci, să trecem peste ele, să le uităm. mai ales ca — azi — cauzele care le-au dat naștere, nu mai există, s'au dus! Prin urmare, fiecare să ne călcăm pe inimă și pe suflet și nu ne mai uităm decât la ținta și la scopul pe care cu toții îl urmăm.

Am crezut apoi ca, mica și slăbuța noastră *presă* naționalistă, să nu mai pună paș peste foc. Să se abțină dela orice ațăfări, mai ales când ea, are de tratat atâtea obiecte sfinte, între care *luminarea satelor*, căci numai ele — satele — singure pot forma puterea și țaria Ligii, întrucât toate târgușoarele ca și toate orașele mari și mici sunt eu totul putregăite și înecate de diferitele partide politice, care — sprijinite pe voturile jidanilor, urmăresc puterea, pentru câștig personal de partid. Deci, pe sprijinul lor — deocamdată — Liga nu poate compta.

La întreruperea d-lui Sadoveanu proprietarul ziarului „*Arma*” că, cum să facă, când desbinații atacă? am răspuns că, noi, să ne ferim de-a cădea în aceeași greșală, pe care o socotesc chiar de neiertat și am încheiat făcând din nou apel la pace și rugând pe toți pentru unire și împăcare.

Imediat apoi mi-au răspuns pe larg dnii Iuniu Leca fost deputat, Vasiliu — Cluj care îndeplinea și funcțiunea de secretar al marelui consiliu, precum și d. Cutara, combatându-mă fiecare cu argumentele d-lor.

Când am văzut că, vorbitorii toți sunt aplaudați cu frenezic și mai ales când am văzut că, d. Vasiliu — Cluj caută, să combată apelul meu punându-l pe argumente din legi și știind că, dsa este cel dintâi care a început, a ataca prin presă; văzând și aplauzele publicului, atunci — plin de indignare — am zis: „Dacă este așa, atunci publicați și numele celor isgoniți din Ligă, ca să știe și ei ce au de făcut, precum și lumea toată!”... și secretarul ședinței, văd că, s'a finit de cuvânt...

N'am putut asista până la terminarea ședinței, din cauză că a trebuit, să plec la Cercul Militar unde aveam o altă întrunire a Cavașerilor ordinului

„*Mihai Viteazu*” dar, chiar în ziua când am primit Ziarul „*Svastica Banatului*” am scris directorului ziarului să facă cel puțin o mică notiță în ziar în sensul că, eu am făcut o propu-

nerc oarecare, dar de care Marce Consiliu, n'a ținut compt, însă nici până în prezent, n'a apărut nimic.

GENERAL TARNOSCHI

Iași.

Congresul studentesc

La Oradea, în primele zile ale lunii Decemvrie, s'a ținut al doilea congres al studențimei creștine din întreaga țara. Este al doilea congres întrucât până la congresul de anul trecut dela Iași, nu putem spune că ar fi avut loc un alt asemenea congres. Atât la Cluj în 1920, cât și la Iași în 1923. n'au fost decât consfătuiri ale conducătorilor studenților din toate centrele universitare.

Aceasta nu pentru că nu s'ar fi simțit nevoia, nici pentru că studenții n'ar fi voit acest lucru, dar, guvernele, dela 1918 încoace, au înțeles să ducă o politică de *vitregie* față de studențimea creștină, cu care venia în contact numai prin intermediul jandarmului înstruit să lovească tot ceace se chiamă student.

Guvernele au interzis an de an ținerea unui congres general studentesc și prigoanele la cari au fost supuși conducătorii studențimei în timpul mișcărilor, vor rămânea inexplicabile pentru generațiile viitoare.

Constatăm însă, că situația s'a schimbat, mult, în spre bine. Dacă la 1920 la Cluj și la 1923 la Iași, conducătorii studențimei au fost siliți să ia hotărâri în pădurile din jur, astăzi guvernele ne-au dat sprijin pentru pregătirea și reușita congresului.

Această schimbare de atitudine, desigur, nu este decât spre binele tuturor: al țării, al studențimei și chiar al guvernului.

*

Deschiderea congresului studentesc coincide cu aniversarea celor cinci ani de luptă studențească.

Bătrâni arhieriei ai celor două biserici românești, iau parte la deschiderea acestui congres al studenților creștini.

Cu părul albit și trupurile înceviate de greutatea anilor mulți, cei doi arhieriei, cu glasul tremurând de emoție și bucurie sufletească, binecuvintează dezbaterile acestui congres.

Și publicul românesc, frunțași ai vieții publice ardelene, luptători ai românismului din Ardeal, salută cu toții congresul studenților creștini din întreaga țara. Se bucură reprezentanții bisericii, pentru că studențimea nu și uită de strămoșeasca dătină de-a începe orice lucrare cerând binecuvântarea Celui de Sus, se bucură Ro-

mânii orădani și se bucură studenții celor 2 Academii pentru cinstea ce li-se face. Ne bucurăm cu toții pentru căldura și dragostea frățească cu care am fost primiți în centrul graniței de Vest, cei peste 3000 studenți și 1000 studente.

Peste tot aceeași însufiețire.

Și slujba divină dela cele 2 biserici, manifestația dela statuia Regelui Ferdinand, unde un jurământ solem se încheie pentru păstrarea granițelor, precum și ședința festivă, toate decurg în cea mai caldă și liniștită atmosferă.

Iar la sfârșitul ședinței festive, aplauzele nesfârșite și strigăte de bucurie, ratifică alegerea președinților de onoare ai congresului, în persoana d-lor profesori universitari: A. C. Cuza și I. C. Cătuneanu.

Urmează desbaterile.

1. Președ. U. N. S. C. R. face un scurt raport asupra activității pentru anul trecut. Arată că din punctele moțiunii votate în congresul de anul trecut dela Iași, nu s'a soluționat nici unul, iar cât privește chestiunea lui „*Numerus clausus*” guvernul nici nu vrea să o ia în discuție.

2. Al doilea raport este „*Numerus clausus*”, pentru care s'a început și s'a dus 5 ani de zile lupta studențească.

Raportorul Centrului studentesc Iași după ce face un istoric al mișcărilor dela 1922 expune această chestiune clar și documentat, evidențiind necesitatea introducerii acestui principiu salutar pentru cultura și naționalitatea română. Cifrele cari ne înfățișează realitatea, sunt îngrijorătoare. Aceeași situație de plâns în Maramurăș, în Bucovina ca și în Basarabia. Peste tot numărul Jidanilor este mult mai mare decât înainte de nefastul tratat dela Versailles, când ni-s'a impus împămenținerea Jdanilor.

Și calda seninătate a congresiștilor se transformă într-o întunecată tristeță, fețele se posomorăsc și se crispează. Studenții congresiști sunt convinși de legitimitatea luptei și sunt hotărâți să meargă înainte.

3. Urmează a treia chestiune: „*Orientarea politică a studențimei*”. E cea mai gingașă și dă loc la discuții cari durează o zi întreagă.

Căci, mișcarea în ultimii doi ani a suferit o lăncezeală, dealfel explicabilă

pentru cei cari cunosc geneza și istoricul ei.

Prin sciziunea acelei organizații antisemite care își are înscris în programul ei doleanțele studentești, studentimea se divizează în tabere adverse.

Dceacea se căuta soluția restabilirii unității studentimei și după aproape 10 ore de discuții agitate s'a ajuns la următoarele hotărâri, votată cu unanimitate:

„Organizațiile studentești, nu vor putea face politică de partid sau de grupare politică, ele sunt însă datoare a duce o acțiune energică de naționalism integral cu prim caracter antisemit, chiar dacă prin aceasta merg paralel cu vre-o grupare politică antisemită.

„2. Studentul c'cctătean are datoria să sprijine acele organizații naționaliste cari au înscris în programul lor revendicările cprinse în moțiunea dela 10 Dec. 1922.

„3. Toți luptătorii în mișcarea studentească au obligația morală de a acționa în una din organizațiile naționaliste cari luptă pentru ideea națională în general și pentru soluționarea problemei jidovești.

„4. Studentimea română creștină va depune toată eforturile necesare pe lângă organizațiile politice cu program naționalist antisemit ca în timpul cel mai scurt să se **unească**, în caz când unirea nu va putea fi înfăptuită până la 1 Octombrie 1928, Congresul hotărăște de a nu permite reprezentanților studentimei să facă parte din nici o organizație naționalistă. (Aplauze îndelungate).“

4. Urmează „**Orientarea religioasă a studentimii**“. Raportorul arată superioritatea religiei lui Christos față de celelalte religii și mai ales față de religia satanică a neamului lui Iuda. Propune soluții pentru combaterea diferitelor secte cari sapă la temelii religiei și bisericii noastre, cerând intervenția energică a guvernelor în această chestiune.

5. Dl Ivan, președ. centr. stud. Cluj, citește raportul asupra „**orientării sociale culturale a studentimii**“. Cu o logică impecabilă și o bogăție de argumente arată toate mijloacele de cari se va servi studentimea în lupta pentru a răspândi cultura. Pentru educarea studentimii, preconizează „cercurile de studii“, cari vor trebui înființate în fiecare centru universitar, pentru că „de pregătirea studentului de azi atârână viitorul României de mâine“.

6. Raportorul „**Orientării profesionale a studentimii**“ arată că studentul eșit din Universitate rămâne neajutat de nimeni, nedeschizându-i-se un câmp de activitate mai larg. Raportul se primește.

7. Reprezentantul sec. „Macedo-română“ relevă situația aspră în care trăiește elementul românesc rămas în afara granițelor țării și cere guvernului ca să aplice același tratament minorităților dela noi. La sfârșit, plin de emoție, își exprimă credința nestăruită că vom ajunge ziua când și cei rămași afară vor fi sub scutul aceluiași țări.

8. Dl Tudosie Popescu, figură care ne reamintește pe vechii plăeși ai Moldovei, tratează „**Colonizările la graniță**“ arătând că guvernele n'au dus o politică de românizare a granițelor. Propune o serie de măsuri practice, dovedind că este un adânc cunoscător al acestei chestiuni.

9. Raportorul chestiunii „**Ținuturile oropsite**“ se ocupă cu starea locuitorilor din Munții Apuseni și Maramurăș,

arătând cu date precise situația de ne-tolerat a acestor ținuturi căzute în ghia-rele neamului lui Iuda. Guvernele țării nu s'au ocupat de aceste ținuturi și au favorizat elementul jidovesc în dauna celui românesc.

10. Dl Medrea tratând „**Acțiunea lui Rothermere și chestiunea optanților Unguri**“, într'un raport care entuziasmează întreagă sala, arată cu argumente de nerăsturnat dreptatea cauzei românești spunând Ungurilor: „**Veniți, căci deasupra movilelor dela graniță vom înfige crucile veastre!**“ Intreagă sala aplaudă în picioare.

La sfârșit, Președintele rezumă mai multe chestiuni propunând soluții și la ora 10 din noapte se închide congresul în cea mai entuziastă atmosferă.

ION DP.

Intr'o chestiune personală

La articolul apărut în No. 21 al revistei „**Infrățirea Românească**“ semnat de un domn anonim: Ion Bujor; primim spre publicare cele ce urmează dela domnul dr. Stefan Oniga pretor Aiud.

„Cetind articolul de mai sus plin de cinism și ură la adresa persoanei mele, și considerând faptul, că autorul lui probabil o figură inconștientă și un om nenorocit, care din motive sociale n'a îndrăznit a lua răspunderea scrisului sau infam — ci s'a ascuns sub haina anonimatului.

Articolul din chestiune îl consider și voi documenta cu date autentice, că e un basm infam și izvorât dintr'un creier bolnav și o minte perversă, plin de ură și răutate, care se uscă de câte ori vede pe deaproapele său, că are o rază de bucurie pe față, ori că se bucură de o fărîmătură de pâine pe care i-a dat-o bunul Dumnezeu. Locul acestor fel de oameni de bună seamă nu e de-a pângări coloanele unui ziar cu răspundere și serios, ci trebuie aduși la rezon, la lumină; pentru ca a doua oară să nu-și mai încerce norocul prin întunerecul și sub ascunzișul anonimatului.

Autorul anonim, începe cu descrierea situației economice și geografice a comunei Ocnișoara prezentând-o ca și cum ar fi cea mai săracă și nenorocită comună din jud. Alba-Iulia.

Continuă cu vânzarea moșiei, care este cea mai importantă chestiune, apoi mă acuză că: a) în fiecare an am înlocuit noi tablouri de împroprietărire;

b) că am încasat 400 Lei pro jug. spese de intabulare;

c) că am retăcut o sumă fantastică din prețul de cumpărare;

d) că sunt cumpărători care nu cunosc pe vânzători;

e) că iscălitura de pe contract a lui Popa Todor ar fi schimbată și falsă;

f) că aș fi corectat prețurile din contract după ce acelea au fost întabulate în cartea funduară;

g) și că aș fi un adevărat tiran peste populațiunea ce administrez. Iar la urmă autorul anonim își exprimă nădejdea că Judecătoria de Instrucție va face dreptate.

Despre autorul anonim îmi vine a crede, că ori e un minor, deci dânsul crede că nu are răspundere, ori e un major, dar cu mintea de minor, deci la orice caz se crede iresponsabil.

Pentru a evidenția mai bine răspunsul meu îl voi grupa în aceiași ordine în care au fost înșirate capetele de acuză în corespondență. Situația reală a comunei Ocnișoara este următoarea: Are 594 suflete curat românești. Înainte de împroprietărire Ocnișoara avea 1489 jug. și 1241 st. iar după reforma agrară avea un plus de 602 jug. și 19 st. de pământ de calitate mijlocie, iar parte foarte fertilă.

Referitor la vânzarea de moșii, anonimul trece sub tăcere, vânzările de mii de jugăre făcute de către minoritari, cu câte 35—40 de mii Lei jug. cat., și se împedecă de moșia vād. Kemeny vândută de mine cu 2—4000 Lei. Ca și când parcelarea pământului ar fi un monopol al minoritarilor.

Cei 70—80 cumpărători, din moșia numită, sunt foarte mulțumiți cu târgul făcut — ba ce e mai mult, regretă că n'au cumpărat mai mult pământ. Pentru știința celor interesați, afirm, că tablourile de împroprietărire se întocmesc de judecătoria de ocol, iar nu

de organele administrative — după cum caută să mistifice autorul.

È drept că pentru munca mea cinstită am încasat și o remunerație cuvenită, lucru pe care îl voi face și în viitor.

Referitor la retăcerea unei sume fanstastice din prețul de cumpărare, răspund că spesele de facerea contractului, de măsurarea pământului, de pertractare în fața notarului public și alte taxe și accisuri neformând dreptul proprietarilor, nu s'au putut îngloba în prețul de cumpărare. Aceia care au cumpărat pământ, au știut de acest lucru și nu au ridicat vre-o excepțiune. Afirmațiunile din punctele d, e, și f, de mai sus ale autorului anonim sunt lipsite de orice temei de drept. Iar dacă acel ce le-a formulat ar cunoaște consecințele legale ale unor acuzațiuni neîntemeiate, n'ar fi riscat să se aventureze în astfel de afirmațiuni.

Pentru ca atât autorul anonim, cât și marele public, să se poată convinge cât sunt de firan cu populațiunea ce o administrez, cer o anchetă compusă din cei mai de frunte bărbați ai județului, care să mi cerceteze activitatea mea publică oficioasă, din 1919 până astăzi.

Mai departe răspund, că Justiția prin hotărârea No. 40 ș'a spus cuvântul clasând denunțul făcut contra mea, ca neîntemeiat pentru a fi urmărit. Deasemenea ș'au spus cuvântul și autoritățile administrative până la Ministerul de Interne, iar foile evaluative despre activitatea mea, dela preluarea imperiului până azi — formează un titlu de mândrie pentru mine.

Iar ce privește observările de încheiere făcute de N. R. în completă necunoștință de cauză, răspund. Re-comand D=lor din Redacție să binevoiască a cunoaște mai întâi indivizii despre care scriu, atunci desigur nu ar fi tărăte coloanele ziarului „Infrățirea Românească” care e propovăduitorul cel mai autorizat al naționalizmului sfânt pe pământul țării românești — în o mocirlă de minciuni și personalități — urâtă —, ceia ce cred, că nu cadrează cu programul ideal, al acestui ziar de propagandă.

S'a încercat a se întuneca lumina și adevărul: m'am nizuut să tind spre lumină și adevăr, că întru cât mi-a succes aceasta, rog să o judece cetății imparțiali și obiectivi.

Primiți vă rog, Dle Director

distinsele mele considerațiuni

ss. Dr. STEFAN ONIGA

prefor.

Aiud, la 7 Sept. 1927.

Inconștiența românească și perfidie iudaică

Citim în ziarul „Patria” din 26 Noembrie 1927, No. 143, următoarea notiță: Ministerul de Interne aprobă funcționarea unei Loji masonice „Infrățirea neamului” la Cluj, sub conducerea d=lui Inginer Vasile Roată.

Așa sună scurta notiță. Titularul Ministerului de Interne și dl Inginer Roată cred că au inițiat o faptă bună! Bieții oameni! cum se mai înșală! Cum îi duc Jidani de nas cu expresia răsunătoare a titlului! Ei cred că dacă se pronunță cuvântul creștinesc de *infrățire* și se mai adaugă și substantivul atât de cuprinzător și scump nouă tuturor: *neam*, opera patriotică de consolidare, de contopire a tuturor energiilor și bunăvoințelor românești s'a săvârșit! Cum puteți, Domnii mei, să fiți așa de naivi?

Francmasoneria ori-cât s'ar numi de *națională*, este prin esență, prin doctrină, prin ultimă tendință *totdeauna internațională* și în aceasta ultimă expresie, singură hotărâtoare, este *totdeauna condusă de Jidani*.

Domnule Inginer Roată, presupun că ești de bună credință și că nu știi în ce viespar de hipocrizie și dușmănire a tot ce este ordine și creștinism ai căzut, și de aceia țin să te luminezi. Citește te rog broșura lui *Erich Luddendorf*, intitulată „*Vernichtung der Freimaurerei durch Enthüllung ihrer Geheimnisse*” (Nimicirea francmasoneriei prin destăinuirea secretelor ei) apărută la München în acest an, 1927, și te vei convinge cum toate

lojile masonice din Germania, cari se dau drept *naționale* și chiar *naționaliste*, sînt puse în adevărată lumină, de marele general al războiului mondial, arătând că toate sînt conduse de sus, unde nu văd toți muritorii, numai și numai de Jidani; te vei convinge, domnul meu, că bieții creștini cari figurează ca membri sînt simple *păpuși* în mâinile conducătorilor semiți cari trag sforile numai pentru promovarea intereselor lor.

Orice Român luminat are datoria de a citi acest studiu înainte de a pași în secta francmasonilor.

Nu țin să conving despre adevărul celor spuse pe dl I. G. Duca, actualul ministru de interne, pentru că D=sa chiar dacă ar cunoaște rolul disolvant, și adănc primejdios al Francmasoneriei, încă nu ar fi lucrat altfel, pentru că este un *politician jidovit*. Dacă ar fi om politic și nu politician, dacă ar voi să conducă drept și bine înfruntând piedicele ce-i stau în cale, în loc să se strecoare printre greutăți făcând concesiuni păgubitoare, actualul Ministru de Interne ar fi însărcinat pe unul din numeroșii săi. secretari să-i facă un raport asupra motivelor pentru cari Mussolini a intrat în luptă cu francmasoneria.

Acest simplu fapt ar fi trebuit să-i dea de gândit, dacă este om întreg. Dar este un simplu politician, care vrea să guverneze comod, supunându-se injoncțiunilor jidovești.

AUDAX

Noi și ungurii față de Jidani

În chestiunea proiectului de lege privitor la cultul mazaic

În vreme ce manifestările studenților maghiari dela toate 4 universități din Ungaria contra intențiunii guvernului Bethlen de a modifica legiuirea lui „Numerus Clausus”, au avut un strălucit ecou de trezirea ungarilor din nou din nepăsare față de jidani, impunând menținerea legiuirii lui „Numerus Clausus” care permite numai un număr strict limitat frecventarea studenților jidani la cursuri universitare și anume: „un student jidan la 36 studenți creștini”, după ziarul maghiar din Budapesta „Esti Kurir” No. 247 anul 1927; la universitățile noastre nu numai că aproape e invers, dar ce e mai grav guvernul Brătianu prepară acum o nouă legiferare a cultului ebraic, în plin detrimentul cultului nostru religios, invocând ca pretext intențiunea de a aplană existențel conflict pe baze de dogme religioase dintre jidani neologi și ortodoxi, ca și cum poporul

român ar fi obligat a-și oferi spatele pentru aplanarea de conflicte între va-gabonzii Lumei, ce grație imbecilității prefinșilor noștri conducători de Stat așezându-se în mijlocul nostru ne au acaparat aproape toate izvoarele de existență și rezistență națională, robindu-ne economiceste și considerându-ne de străini în propria noastră țară.

Iată unde ne-a adus partidele politice jidănitice prin însăși existența lor, numai și numai din cauza nepăsării, toleranței și indulgenței noastre. Și pentruca paharul batjocurei să fie plin guvernul Brătianu, este pe cale de a ne pune pe spinare noui impozite privitor proiectul de lege al cultului ebraic. Ba mai mult, luând din destul de slăbuțel nostru cult față de bisercile noastre și dând cultului ebraic. Cu alte cuvinte guvernul actual va scade din bugetul bisercilor românești și va adauge acest scăzământ la bugetul cultului religios

ebraic, pentruca apoi jidanii la rândul lor, cu acești bani să poată susține, — nu cultul lor religios precum afirmă ei ci sectele internaționale, ale căror răfăcări le propagă în țară, introducând dihonnia religioasă în mijlocul nostru, cu scopul de a dărâma cu un ceas mai de vreme sfânta noastră biserică.

În virtutea cărui drept, și pe baza cărei autorități morale lucrează guvernul Brătianu la proiectul de lege a cultului ebraic? Cultului minoritarilor?

Noi, toți românii conștienți de sfânta noastră cauză pur românească, ne ridicăm împotriva acestui proiect de lege menit a știrbi din țară și prestigiul bisercilor și culturilor noastre religioase cu scopul ascuns al jidanilor de a-și fortifica templele și sinagogele lor din România, sub înșălătoarea firmă politică că interesele neamului și țării cer ca conflictul dintre jidanii neologi și ortodoksi să fie aplanat.

Niciodată nu vom îngădui ca și pe viitor templele și sinagogele jidanilor din Ardeal și Bucovina, în număr de 1347, să fie alimentate din banii ro-

mânilor în vreme ce bisericile noastre românești din Ardeal și Bucovina sunt neglijate, foarte multe în stare de plâns iar profeții și învățătorii noștri plătiți cu salarii de batjocură.

Templele și sinagogele jidanilor ortodoksi din Ardeal și Bucovina fiind recunoscute de către guvernele de tristă memorie din Budapesta și Viena ca autonome și de automenținere, — fapt care azi în urma atitudinii jidanilor acesția în noua lor patrie este contestabil din toate punctele de vedere de drept, — nu pot fi sprijinite din nici un punct de vedere, nici materialmente nici moralmente de către noi românii. Dimpotrivă noi avem toată datoria de a refuza orice sprijin și a lucra într'acolo ca ele să fie sacrificate disparițiunii progresive, dacă nu avem țaria sufletească de a ridica pumnul și fruntea, contra guvernului silindul a nu legifera nimic împotriva intereselor vitale a neamului și țării și spre binele și folosul jidanilor.

Dr. ROMULUS DAMIAN

Dela Români din America

Reproducem din ziarul „Românul” care apare în Jungstown, Ohio și ne vine pentru schimb la redacție, următorul apel al Românilor din America adresat dlui Prim-Ministru Vintilă Brătianu:

Exceelență,

Departele de țara natală, în centrele industriale ale Statelor Unite ale Americii de Nord, un număr considerabil de Români transilvăneni au fost dați afară din fabrici, pe motiv că sunt bătrâni, și azi sufăr în cea mai înfricoșată mizerie.

Din cauza împrejurărilor vitrege și a neprevăderii acești oameni n'au economii și astăzi n'au cu ce merge acasă, unde îi atrage nostalgia de glie.

Acasă n'au rude apropiate cari să le vină în ajutor.

Exceelență! A-și lăsa aici în voia soartei

nu este spre onoarea țării și neamului căreia aparțin și nici umanitar.

Ne facem interpețul lor a vă ruga se dispuneți trimiterea unui vapor al Statului într'un port american care să ducă pe acești nenorociți în țară.

Altă soluție pentru salvarea lor și a demnității țării nu este în perspectivă.

Am rugat și Legația Română din Washington să intervină pe lângă Guvernul României pentru repatrierea acestor Români.

Primiți, Vă rugăm, Exceelență asigurarea dinstinsei noastre considerațiuni.

C. R. Pascu, redactorul ziarului „Românul”.

John T. Porea, președintele corporației „Românul”.

Vasile Urs, administratorul ziarului „Românul”.

Rugarea de mai sus s'a trimis și prin scrisoare recomandată.

Din străduințele noastre de organizare

Aducem la cunoștința tuturor organizațiilor L. A. N. C., că în înțeleșul Legei Electorale publicată în Monitorul Oficial No. 71—926, până la 31 Dec. 1927 se fac întregirile listelor electorale conf. art. 15 din numita Lege. În decursul luni Ianuarie 1928, aceste liste vor fi expuse spre vedere publică la primării, iar cei nedreptățiți vor putea face apel, contestații la Jud. de Ocol căreia aparțin. După 31 Ia-

nuarie 1928 listele rămân definitive până în luna Decembrie 1928.

Invităm prin această circulară pe toți Domnii Președinți ai organizațiilor noastre să binevoiască a se interesa cu tot dinadinsul și fără întârziere, ca toți membrii și aderenții L. A. N. C. — trecuți de 21 ani — să fie luați în listele electorale pentru 1928.

În rapoartele organizațiilor se va menționa într'un punct aparte, activi-

tatea desfășurată pentru întregirea listelor electorale pe 1928.

Rugăm Onor. Redacții ale ziarelor și publicațiilor L. A. N. C. să binevoiască a reproduce această circulară.

*

La Arad s'au întrunit foștii candidați ligiști la Cameră în campania electorală din Iulie 1927, în frunte cu dl dr Benea, sub președinția dlui profesor I. C. Cătuncanu, în ziua de 4 Dec. și s'a hotărât intensificarea propagandei L. A. N. C. împărțindu-se județul în sectoare, pentruca fiecare din luptători să poată lucra mai temeinic și cu proprie răspundere în sectorul ce și-a ales.

Ca urmare a propagandei: se vor organiza în fiecare comună comitete locale, având în frunte un prezident, conform Statutelor, care prezident va servi ca agent de legătură între comuna respectivă și conducerea județeană. În urma consfățuirii dela 4 Decembrie, vor fi convocați la Arad în ziua de 18 Dec. toți fruntașii luptători din județ sub președinția dlui dr Dionisie Benea. Cititorii noștri vor afla despre hotărârile luate, mai amănunțit, în gazeta săptămânală a organizației L. A. N. C. din județul Arad, în „*Voința Poporului*” care nu ar trebui să lipsească din casa nici unui bun Român.

În modul mai sus indicat, trebuie să procedeze președinții de județe ai organizației L. A. N. C. în toată țara, pentruca evenimentele politice, în curs de rapidă desfășurare, să ne găsească pregătiți.

Cred că ne omoară cu tăcerea.

În ziua de 4 Dec. dl I. C. Cătuncanu, profesor la Universitatea din Cluj a ținut în Palatul Cultural din Arad, sub auspiciile „Astei” de al cărui președinte, dl Teodor Botiș, a fost invitat, o conferință despre *Francomanerie*, dezvoltând cu documente contestabile caracterul adânc disolvant și revoluționar al acestei secte secrete precum conducerea ei din umbră de către Jidani. Toți intelectualii Aradului, afară de politicieni năvăliți în rele și jidoviști, au asistat la interesanta conferință. P. S. S. Episcopul Aradului dr Comșia a binevoit a onora pe conferențiar și asistența cu prezența sa. Despre acest fapt nu a apărut nici un cuvânt de simplă informație în marile noastre ziare cotidiene. Cred conducătorii acelor gazete, cari prețind că și informează bine cititorii, că ne omoară cu tăcerea! Vă înșelați Domnilor, propaganda își urmează cursul și străbate tot mai adânc în conștiința românească.

INFORMAȚIUNI

Aflăm din ziarul „Patria“ din Cluj, numărul de 1 Dec. că alături de deputatul liberal și profesorul universitar dela București, dl *Mircea Djuvara*, figurează ca apărător al Jidanului Groedel în procesul contra Maramureșnilor și fostul secretar general al L. A. N. C., dl *Valeriu Roman*. Acest domn când a ieșit din Ligă, pentru că nu s'a ales deputat, și a trecut în partidul liberal, ca să-și mascheze felonia spunea în toate părțile că va susține în mijlocul noului cămin politic mai departe ideile L. A. N. C. Iată, D-le cititor, cum le susține!

S'a înhămat din greu la carul intereselor jidovești luptând să distrugă ultimul fort de rezistență al ncamului din care se trage; s'a înhămat cu o desăvârșită servilitate la carul partidului liberal spre a apăra în fața Inaltei Curți de Casație și a întregii opinii românești ficăloșiile aceuia care a intrat în istoria partidului liberal sub numele Constantinescu-Porcu. Iată-l pe Dl *Valeriu Roman*, care în primăvara anului 1926 cerea în intrunirile din județul Someș să fragă ori-cine cu revolverul în el, dacă toată viața lui va schimba o iotă din ce spune; iată-l pe acest domn, după un an jumătate, în Decembrie 1927, slujind ca preot smerit la altarul memoriei lui Constantinescu-Porcu.

Iată Domnule cititor cam ce fel de oameni voesc să moralizeze viața noastră publică. Specimens de acestea vor veni să-ți ceară votul, ca mari patrioți și oameni de caracter, la alegerile generale, în numele partidului care a nenorocit pe Moși și Maramureșeni cu prilejul aplicării reformei agrare. Sperăm că alegătorii de asta dată vor ști cum să-i trateze.

La Câmpu-Lung (Muscel) apare o foaie antisemită numită „Idealul Nostru“ care a avut buna idee să informeze publicul românesc, despre măsurile curajoase și patriotice luate de guvernul polon contra Jidanilor în așa măsură, încât paraziții sunt nevoiți să plece. Ar fi bine ca guvernul nostru, fricos și jidovit, să ia cunoștința ce face vecinii; iar publicul românesc mulțumește ziarului „Idealul Nostru“ pentru prețioasele informațiuni.

Salutăm cu bucurie și încredere apariția „Cuvântului studentesc“ din București, pentru că constatăm că nu face diplomație în chestiunea jidovească, ci spune adevărul crud și frist așa cum trebuie să-l vadă și să-l denunțe orice bun Român. Să se ferească finerii dela prețioasa gazetă de amestecul dizolvant al partidelor politice zise de

guvernământ, toate în strânsă complicitate cu Jidanii. Dându-le acest sfat, le dorim muncă rodnică și dovada independenței de caracter.

Pentru cei ce se informează de mersul băncii *Apărarea Națională*, București str. Regală No. 18, publicăm mai jos următoarea corespondență.

București, 24 Noembrie 1927.
No. 1220 str. Regală No. 18

Domnului

Profesor I. C. Cătuneanu
membru în Consiliul de Administrație

Cluj
str. G. Coșbuc No. 3

Referindu-mă la scrisoarea ce mi-ați adresat cu privire la mersul băncii noastre, am onoarea a vă informa că situațiunea așa cum se prezintă astăzi, este cât se poate de mulțumitoare, față de posibilitățile de progres, pe care banca le-a avut până în prezent.

Banca a început operațiunile la 12 Noembrie 1926, astfel încât anul acesta încheie primul bilanț pe un an soțial întreg.

S'au distribuit tuturor acționarilor certificatele provizorii, cu două cupoane de dividend. Primul cupon se va plăti în cursul lunii Martie 1928.

Anul viitor, credem că certificatele provizorii le vom putea înlocui cu titluri definitive. Întârzierea este cauzată numai din motive de economie și nu are nici o importanță pentru acționari, întrucât certificatele provizorii au aceeași valabilitate ca și titlurile definitive.

Operațiunile băncii sunt conduse efectiv de un Comitet de Direcțiune, compus din 5 membri ai Consiliului de Administrație.

Rugându-vă să binevoiți a lua notă de toate acestea, vă rog a primi asigurarea deosebitei mele stime și considerațiuni, împreună cu dorința de a participa și Dv. efectiv în viitor la conducerea operațiunilor băncii, în al cărui Consiliul de Administrație figurați, având astfel posibilitatea ca personal să aveți cunoștința de mersul acestor operațiuni.

Președ. Consiliului de Administrație
GENERAL DR. MACRIDESCU
Președintele Regionali „Unirea“
L. A. N. C. Focșani.

Calcul de politicieni și sufletul studențimei. Politicienii credeau că în congresul dela Oradea vor isbucni neînțelegeri între studenți pe tema antisemită și că se vor despărți în două tabere, nimicindu-se între ele. S'a întâmplat tocmai contrariul: studențimea într'un glas impunător hotărât și entuziast a declarat solemn că este și

rămâne fundamental antisemită. Dlor politicieni, îmbătrâniți în șiretlicuri și calcule meschine, vi s'a dat prilejul să meditați și să încercați a vă revizui metodele.

Răspunsul d-lui Protopop senator național-tărănisit, Dr. Stețiu, din Maramurăș în chestiunea ridicată de dl Filipciuc, relativă la procesul Maramureșenilor cu Jidanul Groedel, acest răspuns într'o chestiune personală îl vom publica în numărul viitor.

Autoritate morală la liberali! Aflăm din ziare că guvernul voind să-și mai schimbe miniștri, s'ar lua în considerație persoana dlui *Mircea Djuvara*, ca viitor ministru. Amintim cititorilor noștri că, acest ministeriabil a apărut pe Jidanul Groedel, vampirul Maramureșului, în contra obștiilor românești, constituite în compesorate de mai multe secole. Nu-i facem onoarea să întrebăm pe ministeriabilul liberal, dar întrebăm pe bunii Români: oare acest avocat — slugă la Jidani, cu ce autoritate morală va îndrăzni să vorbească de interese naționale, ca ministru, când a luptat contra celor mai legitime interese naționale în afacerea Groedel? Iată pe cine ridică la înalte demnități partidul zis „național-liberal“!

Aducem la cunoștința celor 4000 de abonați ai noștri apariția publicațiunii „Ecolul Vâlcei“ în comuna Păușești-Otăsău (jud. Vâlcea), scrisă cu multă inimă în spirit naționalist și creștin, căutând să deschidă ochii populației dela țară asupra pericolului jidovesc, care amenință și Oltenia. Dorim noului confrate viață lungă și spor în ogorul nației noastre.

„Tribuna Românilor Transnistrieni“ care apare la Chișinău str. Iașilor No. 5, să primească mulțumirile noastre pentru numărul 2 sosit la redacție, apărut cu un material atât de bogat și românesc simțit. Pentru popularizarea celor două broșuri, îi stăm la dispoziție, dacă va fi nevoie de mai multe exemplare, convinși fiind că servim interesele aceuiași neam românesc, pentru a cărui propășire, luminare și apărare de năvala Iudaismului cotropitor luptă cu atâta hotărâre și dezinteresare sora noastră dela Chișinău.

„Infrățirea Românească“.